

SİRKÜLER (2024/03)

A) 06 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş merkezli ve 11 ili etkileyen iki deprem meydana geldi. 50 binden fazla vatandaşımızı kaybettiğimiz bu depremlerin ihracata etkisi 2023 yılı itibariyle aşağıda belirtilmiştir.

Türkiye İhracatçılar Meclisince açıklanan 2023 yılı ihracat rakamları, depremin etkilediği iller bazında aşağıdaki gibidir:

Birim= 1.000 ABD Doları

İLLER	1 - 31 Aralık			1 Ocak - 31 Aralık		
	2022	2023	DEĞ.	2022	2023	DEĞ.
ADANA	267.173,71	254.430,68	-%4,8	3.046.128,80	2.901.187,51	-%4,8
ADIYAMAN	14.655,29	4.766,27	-%67,5	100.054,22	91.073,45	-%9,0
DIYARBAKIR	30.235,07	19.415,24	-%35,8	295.116,85	231.216,58	-%21,7
ELAZIĞ	26.699,53	28.279,30	%5,9	373.667,75	356.568,29	-%4,6
GAZİANTEP	901.699,64	927.147,73	%2,8	10.514.676,82	10.071.030,60	-%4,2
HATAY	266.747,21	327.544,90	%22,8	3.564.517,59	2.594.011,66	-%27,2
KILIS	8.051,77	8.023,16	-%0,4	99.478,12	94.466,84	-%5,0
K.MARAŞ	113.304,09	88.732,47	-%21,7	1.462.578,77	1.020.484,09	-%30,2
MALATYA	46.061,74	36.609,88	-%20,5	453.214,44	392.152,89	-%13,5
OSMANIYE	15.001,94	13.561,55	-%9,6	364.917,12	158.163,16	-%56,7
ŞANLIURFA	27.274,82	28.268,66	%3,6	257.073,89	285.808,30	%11,2
BÖLGE TOPLAMI	1.716.904,80	1.736.779,85	%1,2	20.531.424,38	18.196.163,38	-%11,4
TÜRKİYE	20.069.924,59	19.722.247,15	-%1,7	226.362.127,34	221.731.179,87	-%2,0

Yukarıdaki tablodan da anlaşılacağı üzere; depremin etkilediği illerde ihracat, Aralık ayı itibariyle **% 1,20 oranında artmış olup**; aynı illerde Ocak Aralık ayları toplamında ise **% 11,40** oranında azalmıştır.

Depremin etkilediği iller arasında 2023 yılında ihracatı en çok azalan il, **% 56,79** oranıyla **Osmaniye** ili olmuştur. Osmaniye'yi **% 30,20** oranı ile **Kahramanmaraş** ve **% 27,20** oranıyla **Hatay** izlemiştir.

Depremin etkilediği iller arasında sadece Şanlıurfa bir önceki yıla göre ihracatını **% 11,20** oranında artırmıştır.

Türkiye genelinde ise ihracat, Aralık ayı itibariyle **% 1,70**, kümülatifte ise **% 2,00** oranında **azalmıştır**.

Kamuoyuna açıklanan ihracat rakamları ile TiM'in açıklandığı ihracat rakamları arasındaki fark, ihracatçılar birliklerine tabi olmayan ihracattan kaynaklanmaktadır.

B) 2023 Yılında en fazla ihracat yapan bazı iller şunlardır (1.000 ABD Doları):

S.NO	ILLER	Ocak - Aralık
1	İSTANBUL	95.895.425,97
2	KOCAELİ	18.727.378,64
3	BURSA	16.202.578,91
4	İZMİR	13.913.634,23
5	ANKARA	12.264.514,62
6	GAZİANTEP	10.071.030,60
7	SAKARYA	5.717.967,62
8	MANISA	5.560.678,39
9	DENİZLİ	4.186.960,16
10	KONYA	3.305.985,49
11	MERSİN	3.232.719,33
12	KAYSERİ	2.913.179,61
13	ADANA	2.901.187,51
14	HATAY	2.594.011,66
15	ANTALYA	2.199.119,84
16	TEKİRDAĞ	1.825.224,87
17	ESKİŞEHİR	1.447.130,06
18	ÇORUM	1.302.750,36
19	SAMSUN	1.261.644,55
20	BALIKESİR	1.077.013,42
21	MARDİN	1.059.645,26
23	K.MARAŞ	1.020.484,09
27	ŞIRNAK	693.462,72
32	MALATYA	392.152,89
37	ELAZIĞ	356.568,29
42	ŞANLIURFA	285.808,30
44	DIYARBAKIR	231.216,58
66	VAN	37.542,45
72	BATMAN	24.673,59

C) TİM verilerine göre Türkiye’de sektör bazında Aralık ayında en fazla ihracatı yapılan ürünler şunlardır.

SEKTÖR (Bin\$)	2022 Aralık	2023 Aralık	Değ. %
Otomotiv Endüstrisi	3.141.285	3.176.275	1,1%
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	2.701.956	2.712.351	0,4%
Hazırgiyim ve Konfeksiyon	1.703.955	1.454.727	-14,6%
Elektrik ve Elektronik	1.472.990	1.442.065	-2,1%
Çelik	1.327.666	1.355.230	2,1%
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	1.122.201	1.140.968	1,7%
Makine ve Aksamları	1.024.921	992.646	-3,1%
Demir ve Demir Dışı Metaller	1.095.772	955.374	-12,8%
Tekstil ve Hammaddeleri	797.036	764.347	-4,1%
Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri	622.166	578.786	-7,0%

D) Aralık ayında İhracatı En Fazla Artan Sektörler Şunlardır:

SEKTÖR (Bin\$)	2022 Aralık	2023 Aralık	Değ. %
Mücevher	547.014	693.498	26,8%
Fındık ve Mamulleri	202.818	239.941	18,3%
Gemi, Yat ve Hizmetleri	189.315	223.265	17,9%
Yaş Meyve ve Sebze	414.730	488.155	17,7%
Kuru Meyve ve Mamulleri	145.345	169.461	16,6%
Savunma ve Havacılık Sanayii	647.436	719.105	11,1%
Meyve Sebze Mamulleri	237.137	247.712	4,5%
Çelik	1.327.666	1.355.230	2,1%
İklimlendirme Sanayii	586.343	598.212	2,0%
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	1.122.201	1.140.968	1,7%

E) Aralık ayında Türkiye'den en fazla ihracat yapılan ülkeler şunlardır:

ÜLKE (Bin\$)	2022 Aralık	2023 Aralık	Değ. %
ALMANYA	1.562.945	1.473.854	-5,7%
BİRLEŞİK KRALLIK	1.002.676	1.056.852	5,4%
IRAK	944.848	1.022.341	8,2%
ABD	1.140.339	995.441	-12,7%
İTALYA	939.424	969.556	3,2%
FRANSA	1.002.418	870.834	-13,1%
RUSYA FEDERASYONU	987.655	792.059	-19,8%
HOLLANDA	512.784	736.371	43,6%
İSPANYA	695.026	723.583	4,1%
ROMANYA	585.962	576.262	-1,7%

F) Aralık ayında ihracatımızın en çok arttığı ülkeler şunlardır (10 milyon dolar ve üstünde ihracat yapılan ülkeler arasında):

ÜLKE (Bin\$)	2022 ŞUBAT	2023 ŞUBAT	Değ. %
CEBELİTARİK	24	31.993	131715,1%
ABD KÜÇÜK OUT.ADL.	0	34	28289,5%
BAHAMALAR	888	18.736	2010,0%
ERİTRE	275	4.462	1521,8%
COOK ADALARI	13	183	1336,3%
NİKARAGUA	637	7.030	1002,9%
NEPAL	506	5.339	955,7%
MAKAO	32	314	895,4%
KÜBA	2.071	16.744	708,7%
LAOS	167	1.042	523,8%